

KONFERENSSI LIITTYMISESTÄ
EUROOPAN UNIONIIN
– UKRAINA –

Bryssel, 12. lokakuuta 2026
(OR. en)

AD 78/1/26
REV 1

LIMITE

CONF-UA 16

LIITTYMISTÄ KOSKEVA ASIAKIRJA

Asia: EUROOPAN UNIONIN YHTEINEN KANTA
– Temaattinen kokonaisuus 2: Sisämarkkinat

LIITTYMISNEUVOTTELUT

Ukraina

EU:N YHTEINEN KANTA

(Ukrainan neuvottelukannan AD 28/26 CONF-UA 5 pohjalta)

Temaattinen neuvottelukokonaisuus: 2

Sisämarkkinat

Mukaan lukien seuraavat luvut: 1 – Tavaroiden vapaa liikkuvuus, 2 – Työntekijöiden vapaa liikkuvuus, 3 – Sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus, 4 – Pääomien vapaa liikkuvuus, 6 – Yhtiöoikeus, 7 – Immateriaalioikeudet, 8 – Kilpailupolitiikka, 9 – Rahoituspalvelut, 28 – Kuluttajansuoja ja terveyden suojele

Tämä Euroopan unionin kanta on muodostettu Ukrainan liittymiskonferenssia koskevan Euroopan unionin yleisen kannan (AD 9/24 CONF-UA 2) perusteella ja erityisesti seuraavia liittymiskonferenssissa hyväksytyjä neuvotteluperiaatteita noudattaen:

- Ukrainan tai EU:n jostakin neuvotteluluvusta aiemmin esittämä näkemys ei vaikuta muista luvuista mahdollisesti muodostettavaan kantaan;
- neuvottelujen kuluessa eri luvuista aikaansaatuja sopimuksia, edes osittaisia sopimuksia, ei voida katsoa lopullisiksi ennen kuin kaikista luvuista on päästy kokonaisratkaisuun;
- neuvottelukehyksen 5, 12, 42, 49, 50, 51 ja 52 kohdan vaatimuksia on noudatettava.

EU kannustaa Ukrainaa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n säännöstöön sekä sen tehokasta täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa ja yleensäkin kehittämään jo ennen liittymistä politiikkoja ja välineitä, jotka vastaavat mahdollisimman tarkasti EU:n politiikkoja ja välineitä.

EU panee merkille, että Ukraina hyväksyy kannassaan AD 28/26 CONF-UA 5 temaattista kokonaisuutta 2 koskevan EU:n säännöston sellaisena kuin se oli voimassa 7. lokakuuta 2026 ja ilmoittaa voivansa panna sen täytäntöön siihen päivään mennessä, jona se liittyy Euroopan unioniin, lukuun ottamatta aloja, joiden osalta se on pyytänyt siirtymäkautta luvuissa 4 ja 9.

Yleisenä vastauksena Ukrainan siirtymäkausia ja poikkeuksia koskeviin pyyntöihin EU muistuttaa yleisestä neuvottelukannastaan, jonka mukaan siirtymätoimenpiteet ovat poikkeuksellisia sekä soveltamisajaltaan ja -alaltaan rajattuja, ja niihin on liityttävä suunnitelma EU:n säännöston soveltamista koskevista selvästi määritellyistä vaiheista. Ne eivät saa aiheuttaa muutoksia EU:n sääntöihin tai politiikkoihin eivätkä häiritä niiden asianmukaista toimintaa tai johtaa kilpailun merkittävään vääristymiseen.

1. Luku 1 – Tavaroiden vapaa liikkuvuus

EU korostaa tavaroiden vapaan liikkuvuuden **yleisten periaatteiden** osalta sitä, että Ukrainan on noudatettava SEUT 34–36 artiklan vaatimuksia ja Euroopan unionin tuomioistuimen asiaa koskevaa oikeuskäytäntöä ja varmistettava, että vaatimuksia noudatetaan sekä yhdenmukaistetuilla että yhdenmukaistamattomilla aloilla ennen liittymistä. EU muistuttaa, että Ukrainan on varmistettava ja saatettava päätökseen vastavuoroista tunnustamista koskevien lausekkeiden käyttöönotto. EU kehottaa Ukrainaa nimeämään teknisiä määräyksiä varten yhteyspisteen ja varmistamaan edelleen, että asianomaisilla laitoksilla on riittävät valmiudet.

Horisontaalisten toimenpiteiden osalta EU toteaa, että Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä osittain standardointia koskevaan EU:n säännöstöön. EU on tyytyväinen siihen, että Ukrainaan on jo perustettu standardointi- ja akkreditointielimiä. EU kehottaa Ukrainaa jatkamaan velvoitteiden noudattamatta jättämiseen liittyvien kysymysten sekä CENin ja Cenelecin antamien suositusten käsittelyä. EU panee myös merkille, että Ukrainan kansallinen lainsäädäntö on pitkälti mukautettu vaatimustenmukaisuuden arviointia ja akkreditointia koskevaan EU:n säännöstöön ja osittain mukautettu metrologiaa, markkinavalvontaa, ilmoittamista ja tuotevastuuta koskevaan EU:n säännöstöön. Sen on myös varmistettava lainsäädännön mukauttaminen EU säännöstöön, joka koskee Euroopan nettonollateknologia-aloja vahvistavaa toimenpidekehystä ja pakkotyöllä valmistettujen tuotteiden kieltämistä unionin markkinoilla. EU kehottaa Ukrainaa lisäämään merkittävästi markkinavalvontaan liittyviä henkilöstö- ja taloudellisia resursseja. EU korostaa, että Ukrainan on laajennettava markkinavalvonnan kattavuutta ja vahvistettava siihen liittyviä valmiuksia ja valtuuksia kaikilta osin, jotta se kattaisi kaikki alat, joilla sitä tulisi soveltaa. EU panee myös merkille, että Ukrainalla on oma vaatimustenmukaisuusmerkintä, ja kannustaa Ukrainaa siirtymään täysimääräisesti CE-merkintään, jos siitä säädetään EU:n säännöstössä, ja vahvistamaan markkinavalvontaan liittyviä valmiuksiaan havaita CE-merkinnän soveltamista koskevat vaatimustenvastaisuudet.

Komissio muistuttaa, että vuonna 2019 aloitettiin neuvottelut teollisuustuotteiden vaatimustenmukaisuuden arviointia ja hyväksymistä koskevasta EU:n sopimuksesta (ACAA). Neuvotteluissa keskitytään pienjännitelaitteita, sähkömagneettista yhteensopivuutta ja koneita koskevaan EU:n säännöstöön. Tämä sopimus mahdollistaisi EU:n ja Ukrainan välisen tavarakaupan sopimuksen kattamilla aloilla samoin edellytyksin kuin mitä sovelletaan tällaisten tavaroiden kauppaan Euroopan unionin jäsenvaltioiden välillä, ja antaisi Ukrainalle pääsyn tavaroiden sisämarkkinoille EU:ssa näillä aloilla ja EU:lle pääsyn vastaaville Ukrainan markkinoille ennen liittymistä.

Uuden ja yleisen lähestymistavan osalta EU panee tyytyväisenä merkille, että Ukrainan lainsäädäntö on täysin mukautettu sähkömagneettista yhteensopivuutta ja huviveneitä koskevaan EU:n säännöstöön. EU toteaa myös, että Ukrainan lainsäädäntö on pitkälti mukautettu siviilikäyttöön tarkoitettuja räjähteitä, pienjännitelaitteita, yksinkertaisia paineastioita ja painelaitteita koskevaan EU:n säännöstöön. EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä pyroteknisiä tuotteita, köysiratoja, räjähdysvaarallisissa tiloissa käytettäväksi tarkoitettuja laitteita ja suojajärjestelmiä, kaasulaitteita, hissejä, henkilönsuojaimia, koneita, ulkona käytettävien laitteiden melupäästöjä, leluja, radiolaitteita, mittauslaitteita, mittausyksiköitä, muita kuin automaattisia vaakoja, valmiiksi pakattuja tuotteita, mitta-astioina käytettäviä pulloja ja ekologista suunnittelua koskevaan EU:n säännöstöön. EU muistuttaa, että Ukrainan on mukautettava lannoitevalmisteita ja rakennustuotteita koskeva lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Ukrainan on otettava käyttöön riittävät hallinnolliset valmiudet ja täytäntöönpanovalmiudet uuden ja yleisen lähestymistavan mukaisten EU:n säännösten velvoitteiden täyttämistä varten. EU korostaa myös, että on varmistettava markkinavalvonnan riittävä taso kaikilla asiaankuuluvilla aloilla sekä riittävän tasoinen vaatimustenmukaisuuden arviointi.

Vanhan lähestymistavan mukaisen tuotelainsäädännön osalta EU panee tyytyväisenä merkille, että Ukrainan lainsäädäntö on täysin mukautettu aerosoleja ja traktoreita (maa- ja metsätalous) koskevaan EU:n säännöstöön. EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä moottoriajoneuvoja, kaksi- ja kolmipyöräisiä ajoneuvoja, REACH-asetusta, hyviä laboratoriokäytäntöjä, huumausaineiden lähtöaineita, luokitusta, merkintöjä ja pakkaamista sekä pesuaineita koskevaan EU:n säännöstöön, ja toteaa, että sen on varmistettava täysi mukauttaminen näillä aloilla. EU korostaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä liikkuvien työkoneiden tieliikennekäyttöä koskevia hyväksyntävaatimuksia ja liikkuvien työkoneiden päästöjä koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa myös, että Ukrainan on varmistettava, että sillä on riittävät hallinnolliset valmiudet kaikissa asiaankuuluvissa ministeriöissä ja muissa asiasta vastaavissa elimissä ja että niissä sovelletaan tiukkoja lahjomattomuusvaatimuksia. EU korostaa lisäksi, että Ukrainan on varmistettava asianmukaista markkinavalvontaa varten riittävät henkilöstö- ja taloudelliset resurssit kaikilla asiaankuuluvilla aloilla. EU kehottaa Ukrainaa varmistamaan, että hyvälaatuisia polttoaineita on riittävästi saatavilla siinä vaiheessa, kun sen lainsäädäntö on täysin ajoneuvojen ja liikkuvien työkoneiden päästöjä koskevan EU:n säännösten mukainen. EU kehottaa Ukrainaa myös tutkimaan, onko teihin ja tiekalusteisiin tarpeen tehdä muutoksia, jotta voidaan varmistaa EU:n säännösten mukaisesti säänneltyjen ajoneuvojärjestelmien moitteeton toiminta.

Menettelyllisten toimenpiteiden osalta EU panee tyytyväisenä merkille, että Ukrainan lainsäädäntö on täysin mukautettu kristallilasia ja tekstiilien merkintöjä koskevaan EU:n säännöstöön. EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä jalkineita, EU:n jäsenvaltion alueelta laittomasti vietyjä kulttuuriesineitä, lääkkeiden hinnoittelua ja korvaamista, ampuma-aseita ja puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoa koskevaan EU:n säännöstöön, ja toteaa, että sen on varmistettava lainsäädännön täysi mukauttaminen näillä aloilla. EU kehottaa Ukrainaa lisäämään henkilöstö- ja taloudellisia resursseja varmistaakseen riittävän markkinavalvonnan. EU kehottaa Ukrainaa myös perustamaan tarvittavat rekisterit kulttuuriesineiden vientiä, tuontia ja kauppaa varten.

EU kehottaa Ukrainaa varmistamaan, että kaikilla tavaroiden vapaan liikkuvuuden toteuttamiseen osallistuvilla laitoksilla on käytössä asianmukaiset **korruption torjuntaa** koskevat toimenpiteet ja että nämä pannaan kaikilta osin täytäntöön.

2. Luku 2 – Työntekijöiden vapaa liikkuvuus

EU panee merkille, että Ukraina ei ole juurikaan edennyt lainsäädäntönsä mukauttamisessa EU:n säännöstöön **työmarkkinoille pääsyä koskevien yleisten periaatteiden** ja erityisesti työntekijöiden vapaan liikkuvuuden osalta siltä osin kuin on kyse oikeudesta tulla maahan sekä oleskella ja työskennellä siellä. EU kehottaa Ukrainaa varmistamaan, että EU:n kansalaiset voivat liittymisajankohtaan mennessä päästä rajoituksetta maan työmarkkinoille ja tulla kohdelluiksi tasavertaisesti Ukrainan kansalaisten kanssa. EU:n kansalaisiin on sovellettava samoja työehtoja sekä sosiaalisia ja verotukseen liittyviä etuja kuin Ukrainan kansalaisiin. EU muistuttaa myös, että Ukrainan on nimettävä kansallinen elin, joka vastaa EU:n liikkuvien työntekijöiden tukemisesta. Sen on taattava asianmukaiset oikeudet EU:n kansalaisten perheenjäsenille, olivatpa nämä EU:n tai EU:n ulkopuolisten maiden kansalaisia. EU kehottaa Ukrainaa myös varmistamaan, että julkiselle sektorille pääsyä koskevat rajoitukset ovat unionin tuomioistuimen oikeuskäytännön mukaisia liittymisajankohtaan mennessä.

EU katsoo, että tarvitaan siirtymätoimenpiteitä, jotta nykyiset jäsenvaltiot voisivat soveltaa toimenpiteitä, joilla rajoitetaan Ukrainasta tulevien työntekijöiden pääsyä niiden työmarkkinoille ja jotka liittyvät työntekijöiden tilapäistä liikkuvuutta edellyttävien palvelujen tarjoamisen vapauteen. EU:n säännösten nojalla sellaisten EU:hun liittyneiden valtioiden kansalaisten oikeudet suojataan, jotka jo oleskelevat ja työskentelevät laillisesti toisessa jäsenvaltiossa. Ukrainan kansalaisia ja heidän perheenjäseniään ei saa kohdella epäedullisemmin kuin kolmansien maiden kansalaisia, kun viimeksi mainitut käyttävät yhteisön säännösten perustuvia oikeuksiaan. EU palaa tähän kysymykseen neuvottelujen myöhemmässä vaiheessa. Komissio laatii vaikutustenarvioinnin.

EU panee merkille, että Ukraina ei ole juurikaan edennyt lainsäädäntönsä mukauttamisessa EU:n säännösten, joka koskee **ammattillisten lisäeläkkeiden hankkimista ja säilyttämistä EU:n rajatylittävän työvoiman liikkuvuuden tapauksessa**. EU toteaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä kaikilta osin EU:n säännösten, joka koskee ammattillisten lisäeläkkeiden hankkimista ja säilyttämistä EU:n rajatylittävän työvoiman liikkuvuuden tapauksessa.

EU panee merkille, että Ukrainan lainsäädännön mukauttaminen **Euroopan ammattillisen liikkuvuuden portaalia (EURES)** koskevaan EU:n säännösten on vähäistä. EU kehottaa Ukrainaa jatkamaan valmistelutyötä, ottamaan käyttöön taitoja ja osaamista kuvaavan ESCO-järjestelmän sekä perustamaan kansallisen koordinoitumistalon ja antamaan sille asianmukaiset toimivaltuudet ja resurssit tehtäviensä hoitamiseen.

EU panee merkille, että Ukrainan lainsäädännön mukauttaminen **Euroopan työviranomaisen** perustamista koskevaan EU:n säännösten on vähäistä. EU kehottaa Ukrainaa suunnittelemaan sekä digitalisaatioon liittyvien että inhimillisten valmiuksien kehittämistä ja kehottaa Ukrainaa jatkamaan pimeän työn torjuntaa.

EU panee merkille, että Ukraina ei ole juurikaan edennyt lainsäädäntönsä mukauttamisessa **sosiaaliturvajärjestelmien yhteensovittamista** koskevaan EU:n säännösten. EU toteaa, että Ukrainan kokemukset sosiaaliturvan yhteensovittamisen mekanismeista ja periaatteista ovat vähäiset. EU kehottaa Ukrainaa kehittämään riittävät hallinnolliset valmiudet ja hankkimaan perinpohjaisen ymmärryksen sosiaaliturvan yhteensovittamisen käsitteistä ja periaatteista sekä jatkamaan digitalisaatiota EU:n säännösten soveltamiseksi tällä alalla. EU kannustaa myös jatkamaan sosiaaliturvasopimusten tekemistä erityisesti EU:n jäsenvaltioiden kanssa.

EU panee merkille, että Ukraina on ottanut käyttöön toimenpiteitä korruption torjumiseksi työntekijöiden vapaan liikkuvuuden alalla. EU kehottaa Ukrainaa vahvistamaan alakohtaisia ja institutionaalisia riskinarviointoja, täytäntöönpanoa ja vaikutusten seurantaan sekä nimettyjen korruptiontorjuntayksiköiden valmiuksia.

3. Luku 3 – Sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus

EU on tyytyväinen siihen, että Ukraina on mukauttanut osittain lainsäädäntönsä **ammattipätevyysien vastavuoroista tunnustamista** koskevaan EU:n säännöstöön. EU muistuttaa, että Ukrainan on toteutettava lisätoimia lainsäädäntönsä mukauttamiseksi ammattipätevyyden tunnustamisesta annettuun direktiiviin, etenkin koulutuksen vähimmäisvaatimuksia koskeviin säännöksiin, sekä asianajajia koskevaan direktiiviin ja suhteellisuusarviointia koskevaan direktiiviin. EU kehottaa Ukrainaa vahvistamaan hallinnollisia valmiuksiaan, koska EU:n säännöstö tällä alalla on monimutkaista ja edellyttää valmisteluja hyvissä ajoin ennen liittymistä.

EU panee merkille, että Ukraina ei ole juurikaan edennyt lainsäädäntönsä mukauttamisessa sijoittautumisvapautta ja palvelujen tarjoamisen vapautta koskevaan EU:n säännöstöön. EU kehottaa Ukrainaa aloittamaan lainsäädäntönsä asteittaisen mukauttamisen palveludirektiiviin. Ukrainan olisi tehtävä kansallisen lainsäädäntönsä (horisontaalinen ja alakohtainen) kattava tarkastelu sijoittautumisvapauden ja palvelujen vapaan liikkuvuuden esteiden kartoittamiseksi, jotta lainsäädännön mukauttamisessa palveludirektiiviin voitaisiin edistyä. Keskitettyjen asiointipisteiden osalta Ukrainan olisi asetettava kaikki asiaankuuluvat palvelut rajatylittävien käyttäjien saataville (ilman että edellytetään fyysistä läsnäoloa, tai sitä edellytetään mahdollisimman vähän) ja varmistettava, että palveluissa tehdään ero väliaikaisen palvelujen tarjoamisen ja pysyvän sijoittautumisen välillä.

EU on tyytyväinen siihen, että Ukraina on mukauttanut osittain lainsäädäntönsä postialan EU:n säännöstöön. EU kehottaa Ukrainaa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista postipalveludirektiiviin ja rajatylittävistä pakettipalveluista annettuun asetukseen EU:n ja Ukrainan assosiaatiosopimuksen ja pitkälle menevän ja laaja-alaisen vapaakauppasopimuksen lisäyksen XVII-4 (Posti- ja kuriiripalveluihin sovellettavat säännöt) mukaisten Ukrainan sitoumusten nojalla. EU panee merkille, että Ukraina on ottanut käyttöön toimenpiteitä korruption torjumiseksi sekä yleisesti että kohdennetusti tietyillä tähän lukuun kuuluvilla aloilla, ja pitää tärkeänä, että ne pannaan johdonmukaisesti täytäntöön, jotta sijoittautumisoikeus ja palvelujen tarjoamisen vapaus voivat toteutua esteettä EU:n vaatimusten mukaisesti.

4. Luku 4 – Pääomien vapaa liikkuvuus

EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä **pääomien vapaata liikkuvuutta** koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa myös, että on Ukrainan vastuulla varmistaa, että kaikki Ukrainan ja kolmansien maiden väliset kahdenväliset investointisopimukset ovat liittymiseen mennessä EU:n säännöstöön mukaisia. EU korostaa, että Ukrainan on liittymiseen mennessä irtisanottava EU:n jäsenvaltioiden kanssa tekemänsä kahdenväliset investointisopimukset sekä päätettävä raukeamislausekkeiden oikeusvaikutukset. EU kehottaa Ukrainaa varmistamaan riittävät hallinnolliset valmiudet ja koordinoinnin pääomien vapaata liikkuvuutta koskevan EU:n säännöstöön täytäntöönpanemiseksi.

EU korostaa, että Ukrainan lainsäädännön nojalla tällä hetkellä voimassa olevat syrjivät rajoitukset, jotka koskevat EU:n kansalaisten mahdollisuutta hankkia maatalousmaata, eivät ole unionin säännöstöön mukaisia. Ukrainan lainsäädäntöä on uudistettava kyseisten rajoitusten poistamiseksi.

EU panee merkille Ukrainan pyynnön saada siirtymäaika velvoitteelle poistaa EU:n ja ETA:n kansalaisia koskeva kielto hankkia maa- ja metsätalousmaata sekä pyynnön tueksi toimitetut tiedot. EU katsoo, että tarkemmat tiedot ovat tarpeen ennen kuin se voi ottaa kantaa pyyntöön. EU kehottaa Ukrainaa toimittamaan lisätietoja erityisesti seuraavista:

- a. tilannekatsaus ja suunnitellut toimenpiteet, joilla parannetaan oikeusvarmuutta maatalousmaan omistusrakenteen osalta,
- b. maatalousyritysten koko ja jakautuminen,
- c. maatalousmaan nykyinen omistusrakenne ja tarkemmat tiedot siitä, onko maata ulkomaalaisten omistuksessa tai vuokrattu ulkomaalaisille,
- d. suunnitelmat valtion omistaman maatalousmaan yksityistämiseksi,
- e. nykyiset ja suunnitellut rajoitukset, jotka koskevat EU-maiden kansalaisten maanhankintaa liittymisen jälkeen, mukaan lukien ehdotettu suunnitelma ja aikataulu täyttää vapauttamista varten,

tiedot pyydetyn siirtymäajan kestosta ja laajuudesta.

EU toteaa, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä **maksupalveluja** koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Ukrainan on jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n sääntelykehykseen tällä alalla muun muassa saattamalla päätökseen lainsäädäntönsä mukauttaminen maksupalveluja, yhtenäistä euromaksualuetta, rajatylittäviä maksuja ja sähköistä rahaa koskevaan unionin säännöstöön. EU muistuttaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä pikamaksuja ja siirtohintoja koskevaan EU:n säännöstöön.

EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä **rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa** koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Ukrainan on jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista EU:n sääntelykehykseen tällä alalla, varojen siirto mukaan lukien. EU muistuttaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä kokonaisuudessaan EU:n säännöstöön tällä alalla. EU korostaa, että on myös ensisijaisen tärkeää vahvistaa rahanpesun selvittelykeskuksen institutionaalisia valmiuksia ja osoittaa selkeää näyttöä rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjunnasta.

EU toteaa, että Ukraina on ottanut käyttöön useita erityisiä korruption vastaisia toimenpiteitä, jotka liittyvät **korruption torjuntaan pääomien vapaan liikkuvuuden alalla**. EU korostaa, että näiden toimenpiteiden tehokkuutta on parannettava.

5. Luku 6 – Yhtiöoikeus

EU panee merkille, että Ukrainan lainsäädäntö on osittain mukautettu **yhtiöoikeutta ja yritysten hallinto- ja ohjausjärjestelmiä** koskevaan EU:n säännöstöön. EU panee merkille, että Ukraina on pitkälti mukauttanut lainsäädäntönsä yhdenmiehen rajavastuuyhtiöitä koskevaan EU:n säännöstöön. Sitä vastoin EU korostaa, että Ukrainan on saatettava päätökseen lainsäädäntönsä mukauttaminen julkisten osakeyhtiöiden perustamista, pääomavaatimuksia sekä kotimaisia sulautumisia ja jakautumisia koskevaan EU:n säännöstöön. EU toteaa, että Ukrainan on saatettava päätökseen myös lainsäädäntönsä mukauttaminen sekä yksityisiin että julkisiin osakeyhtiöihin sovellettavia julkistamisvaatimuksia ja digitaalisia välineitä ja prosesseja koskevaan EU:n säännöstöön, mukaan lukien kaupparekistereiden yhteenliittämisyjärjestelmää (BRIS) koskevat vaatimukset. EU kehottaa Ukrainaa myös mukauttamaan lainsäädäntönsä rajatylittäviä operaatioita (sulautumiset, jakautumiset ja yhtiömuodon muutokset) koskevaan EU:n säännöstöön ja toteuttamaan kaikki hallinnolliset muutokset, jotka ovat tarpeen eurooppalaisia oikeudellisia muotoja koskevien asetusten (eurooppayhtiö (SE), eurooppalainen taloudellinen etuyhtymä (ETEY) ja eurooppaosuuskunnan säännöt) noudattamiseksi.

EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä lakisäätteistä tilintarkastusta ja yhtiöraportointia koskevaan EU:n säännöstöön. EU kehottaa Ukrainaa jatkamaan tilintarkastuksen julkisen valvonnan elimen valmiuksien vahvistamista. EU korostaa, että Ukrainan on jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista julkisesti noteerattujen yhtiöiden tilinpäätös- ja avoimuusvaatimuksia, maakohtaista raportointia ja kokokriteerejä koskevaan EU:n säännöstöön. EU kehottaa Ukrainaa seuraamaan yritysten kestävyysraportointia koskevan EU:n säännösten kehitystä.

EU korostaa, että Ukrainan on saatettava päätökseen lainsäädäntönsä mukauttaminen osakkeenomistajien oikeuksia, julkisia ostotarjouksia ja yritysten kestävää toimintaa koskevaa huolellisuusvelvoitetta (yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmä) sekä lakisäätteisiä tilintarkastuksia, vuositilinpäätöksiä, yritysten kestävyysraportointia, keskitettyä yhteyspistettä ja pääomamarkkinaraportointia (yhtiöraportointi) koskevaan EU:n säännöstöön.

EU panee merkille, että Ukraina on ottanut käyttöön useita mekanismeja, joilla ehkäistään korruptiota yhtiöoikeuden sääntelystä ja valvonnasta vastaavissa elimissä, ja kehottaa Ukrainaa tehostamaan yritysten hallinnointi- ja ohjausjärjestelmiä koskevia sääntöjä korruption torjumiseksi sekä parantamaan hallinnointia yksityisellä sektorilla lahjomattomuuden ja läpinäkyvyyden edistämiseksi ja varmistamiseksi. EU kehottaa Ukrainaa jatkamaan hallinnointi- ja ohjausjärjestelmää koskevien OECD:n periaatteiden täytäntöönpanoa.

6. Luku 7 – Immateriaalioikeudet

EU on tyytyväinen Ukrainan ja EU:n pitkään jatkuneeseen vuoropuheluun immateriaalioikeuksien alalla. EU panee myös tyytyväisenä merkille, että Ukrainalla on hallinnolliset perusrakenteet immateriaalioikeuksien hallinnoimiseksi ja täytäntöönpanemiseksi. EU kehottaa Ukrainaa varmistamaan immateriaalioikeuksia ja niiden täytäntöönpanoa käsittelevien hallintorakenteiden tehokkaan toiminnan ja riittävät valmiudet.

EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä **immateriaalioikeuksia** koskevaan EU:n säännöstöön. EU muistuttaa, että Ukrainan on saatettava lainsäädäntönsä mukauttaminen päätökseen tekijänoikeuden ja lähioikeuksien alalla. EU kehottaa Ukrainaa parantamaan edelleen institutionaalista yhteistyötä ja lainsäädännön tehokasta täytäntöönpanoa. EU panee myös merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön, joka koskee tekijänoikeuden ja lähioikeuksien tiettyjen piirteiden yhdenmukaistamista tietoyhteiskunnassa, satelliitin välityksellä tapahtuvaan yleisradiointiin ja kaapeleitse tapahtuvaan edelleen lähettämiseen sovellettavaa tekijänoikeutta, tekijänoikeuden ja lähioikeuksien kollektiivista hallinnointia, tietokantoja, suojan voimassaoloaikaa, jälleenmyyntioikeuksia, vuokrausoikeuksia ja oikeuksia lainata yleisölle, orpoteoksia, tietokoneohjelmia ja puolijohteita. EU kehottaa Ukrainaa myös liittymään Marrakeshin sopimukseen. EU korostaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia digitaalisilla sisämarkkinoilla koskevaan EU:n säännöstöön, lähetystoimintaa harjoittavien organisaatioiden tiettyihin verkkolähetyksiin ja televisio- ja radio-ohjelmien edelleenlähetyksiin (satelliitti- ja kaapelidirektiivi II) sovellettaviin sääntöihin ja verkkosisällön rajatylittävää siirrettävyyttä koskeviin sääntöihin.

EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä **teollisoikeuksia** koskevaan EU:n säännöstöön. EU kehottaa Ukrainaa vahvistamaan edelleen institutionaalisia valmiuksia sekä instituutioiden välistä yhteistyötä ja koulutusta. EU kehottaa Ukrainaa jatkamaan lainsäädäntönsä mukauttamista käsityö- ja teollisuustuotteiden patentteja, liikesalaisuuksia, tavaramerkkejä, malleja ja maantieteellisiä merkintöjä koskevaan EU:n säännöstöön. EU on tyytyväinen Ukrainan aikomukseen liittyä yhtenäispatenttijärjestelmään. EU muistuttaa, että EU:n ja ETA:n oikeuksien sammuminen on sisämarkkinoiden peruseriaate, jota kaikkien jäsenvaltioiden on noudatettava liittymiseen mennessä. Koska tämä oikeuksien sammumisjärjestelmä on sidoksissa sisämarkkinoihin, sitä ei voida tällä hetkellä soveltaa Ukrainaan. Asiaa koskevaan immateriaalioikeuteen tehtävien muutosten olisi sen vuoksi sisällettävä säännöksiä, joilla varmistetaan EU:n ja ETA:n oikeuksien sammuminen liittymispäivästä alkaen.

EU kehottaa Ukrainaa myös saattamaan päätökseen lainsäädäntönsä mukauttamisen lääkkeiden lisäsuojatodistuksia koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että suunnitelluilla muutoksilla on varmistettava muun muassa, että Ukrainan liittymispäivästä alkaen katsotaan, että ensimmäinen lupa, joka koskee lääkkeen tai kasvinsuojeluaineen saattamista markkinoille, on annettu päivänä, jona kyseinen lupa on myönnetty ensimmäisen kerran EU:n jäsenvaltiossa. EU muistuttaa, että EU:n säännöston nojalla asianomainen päivä on päivä, jona tällainen lupa on myönnetty EU:ssa tai Euroopan talousalueella (ETA). EU korostaa myös olevan tärkeää, että muun muassa lääkkeiden ja kasvinsuojeluaineiden kaltaisille tuotteille, joita Ukrainan liittymispäivänä suojaa voimassa oleva peruspatentti EU:ssa, voidaan myöntää lisäsuojatodistuksia.

EU korostaa, että toimenpiteet EU:n tavaramerkin ja EU-mallin yhtenäisen luonteen varmistamiseksi ovat tärkeitä, ja korostaa, että liittymisen jälkeen EU:n tavaramerkit ja EU-mallit ulotetaan koskemaan Ukrainaa asiaa koskevien asetusten mukaisesti.

EU palauttaa mieleen, että EU:n tavaramerkkiasetuksen mukaisesti EU:n tavaramerkki, joka on rekisteröity tai jota on haettu kyseisen asetuksen nojalla ennen uuden jäsenvaltion liittymispäivää, ulotetaan liittymispäivästä alkaen olemaan voimassa kyseisen uuden jäsenvaltion alueella.

EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä immateriaalioikeuksien **noudattamisen valvontaa** koskevaan EU:n säännöstöön. EU kehottaa Ukrainaa parantamaan immateriaalioikeuksien **noudattamisen valvontaa** erityisesti siltä osin kuin on kyse immateriaalioikeuksia koskevien oikeustapausten, tarkastusten ja seuraamusten määrästä. EU kehottaa Ukrainaa myös jatkamaan koulutuksen järjestämistä henkilöstölle, tuomareille ja syyttäjille sekä vahvistamaan henkilöresursseja.

Immateriaalioikeuksien alan korruption torjunnan osalta EU toteaa, että Ukraina on ottanut käyttöön useita korruption vastaisia toimenpiteitä, ja korostaa olevan tärkeää panna ne täytäntöön.

7. Luku 8 – Kilpailupolitiikka

EU panee **kilpailupolitiikan oikeudellisen kehyksen** osalta merkille, että Ukrainan lainsäädäntö on kilpailusääntöjen osalta osittain mukautettu EU:n säännöstöön mutta mukauttaminen tiettyihin säädöksiin on vielä tekemättä. EU panee erityisesti merkille, että lainsäädännön täysi mukauttaminen direktiivin 2019/1 (rajatylittäviä näkökohtia lukuun ottamatta) ja direktiivin 2014/104 säännöksiin on vielä kesken. EU panee myös merkille siltä osin kuin on kyse jäsenvaltioiden mahdollisuudesta antaa yrityskeskittymien valvontaa koskevia kansallisia sääntöjä, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä yrityskeskittymien valvontaa koskevaan EU:n säännöstöön, mutta tiettyjen menettelysääntöjen ja EU:n ei-sitovien säädösten osia koskevan lainsäädännön mukauttamista on vielä jatkettava. EU panee lisäksi merkille, että Ukrainan valtiontuen määritelmä on osittain EU:n säännösten mukainen. EU korostaa, että Ukrainan valtiontukisäännöt on mukautettu EU:n säännöstöön vain osittain, mukaan lukien menettelysäännöt, horisontaaliset ja alakohtaiset tukivälineet sekä erityiset tukivälineet. EU panee lisäksi merkille, että Ukraina ei ole mukauttanut lainsäädäntöään vapauttamista koskevaan EU:n säännöstöön.

Lainsäädäntö on mukautettava kokonaisuudessaan erityisesti EU:n säännöstöön, joka koskee erityis- ja/tai yksinoikeuksien myöntämistä sekä yleistä taloudellista etua koskevia palveluja, eikä sitä ole vielä mukautettu sovellettaviin avoimuussääntöihin. EU muistuttaa, että Ukrainan on saatettava päätökseen lainsäädäntönsä mukauttaminen kilpailupolitiikan oikeudellista kehystä koskevaan EU:n säännöstöön, myös primaari- ja sekundaarilainsäädännön avulla.

Institutionaalisen kehityksen ja täytäntöönpanovalmiuksien osalta EU panee tyytyväisenä merkille, että Ukrainassa on organisaatiorakenteeltaan vakiintunut ja toiminnallisesti riippumaton ja toimiva kilpailuviranomainen, joka vastaa kilpailusääntöjen, yrityskeskittymien ja valtiontuen valvonnasta. EU korostaa, että on tärkeää mukauttaa lainsäädäntö kaikilta osin EU:n säännöstöön sekä saada takeet Ukrainan monopolivastaisen komitean riippumattomuudesta, resursseista, valtuuksista ja menettelyistä lainsäädännön tehokkaan täytäntöönpanon varmistamiseksi. EU toteaa, että Ukrainan hallinnollisia valmiuksia kilpailusääntöjen, yrityskeskittymien ja valtiontuen alalla on vahvistettava. Ukrainan monopolivastaisen komitean henkilöstölle olisi annettava täydennyskoulutusta. EU muistuttaa, että Ukrainan on edelleen annettava vahvaa näyttöä täytäntöönpanosta kilpailun alalla.

EU panee merkille, että Ukrainalla on käytössä oikeudellinen kehys **korruption torjumiseksi kilpailupolitiikan alalla**. EU toteaa, että Ukrainan monopolivastaisella komitealla on tärkeä rooli korruption torjunnassa kilpailun alalla, myös vuosien 2023–2025 korruptiontorjuntaohjelmassa.

8. Luku 9 – Rahoituspalvelut

EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä **pankkeja ja finanssiryhmittymiä** koskevaan EU:n säännöstöön. EU toteaa, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä pääomavaatimuksiin, ja muistuttaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä vakavaraisuusdirektiivin ja vakavaraisuusasetuksen viimeisimpiin versioihin. EU korostaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä sijoituspalveluyritysten ja finanssiryhmittymien vakavaraisuusvaatimuksia sekä katettuja joukkolainoja koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa myös, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä talletussuojajärjestelmiä ja sijoittajien korvausjärjestelmiä koskevaan EU:n säännöstöön. EU panee myös merkille, että Ukraina ei ole elvytys- ja kriisinratkaisukehityksen osalta mukauttanut lainsäädäntöään EU:n säännöstöön, ja muistuttaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä pankkialan elvytys- ja kriisinratkaisukehykseen ja jatkettava lainsäädäntönsä mukauttamista luottolaitosten tervehdyttämisen ja likvidaation osalta. EU korostaa lisäksi, että Ukrainan on edelleen vahvistettava valvonta- ja sääntelyvalmiuksiaan, jotta se voi ottaa kantaakseen EU:n säännöstöön sisältyvät kasvavat vastuut.

EU panee merkille Ukrainan pyynnön jättää luotto-osuuskunnat luottolaitoksia koskevien EU:n vakavaraisuusvaatimusten¹ (vakavaraisuusdirektiivi ja -asetus) soveltamisalan ulkopuolelle.

EU panee merkille Ukrainan pyyntönsä tueksi toimittamat tiedot. EU katsoo, että ennen lopullisen kannan ottamista tähän pyyntöön se tarvitsee tarkempia tietoja erityisesti seuraavista:

- a. sääntely- ja valvontakehyksessä tällä hetkellä sovellettavat pääoma- ja riskinhallintavaatimukset ja luotto-osuuskuntien nykyiset valvontatasot ja -käytännöt sekä tähän kehykseen suunnitellut mukautukset,
- b. luotto-osuuskuntien tarjoama tuote- ja palveluvalikoima,
- c. luotto-osuuskuntien rahoitusmalli, mukaan lukien luotto-osuuskuntien asiakastyypit,
- d. luotto-osuuskuntien yleinen varallisuuden määrä ja alueellinen kattavuus,
- e. luotto-osuuskuntien vakavaraisuusriskiprofiilin arviointi.

EU panee merkille, että Ukraina pyytää kolmen vuoden siirtymäaikaa Euroopan unionin liittymisensä jälkeen direktiivissä 2014/49/EU säädettyjen, korvaussumman asteittaista korottamista 100 000 euroon koskevien vaatimusten noudattamiselle.

EU panee merkille Ukrainan pyyntönsä tueksi toimittamat tiedot. EU katsoo kuitenkin, että tarkemmat tiedot ovat tarpeen ennen kuin se voi ottaa kantaa tähän pyyntöön, ja pyytää Ukrainaa toimittamaan lisätietoja seuraavista:

- a. sektorin koko ja rakenne, mukaan lukien EU:n pankkien tytäryhtiöt ja niiden markkinaosuus,

¹ Direktiivi 2013/36/EU.

- b. arvio lisärahoitusosuuksien määrästä, joka on kerättävä, jotta talletussuojajärjestelmä voi täyttää mahdolliset velvoitteensa, jos talletussuojan taso nostetaan 100 000 euroon, sekä ajasta, jonka talletussuojajärjestelmä tarvitsee hankkiakseen rahavarat, joiden avulla se voi täyttää mahdolliset vaatimukset, jos talletussuojan taso nostetaan 100 000 euroon,
- c. odotettu talletusten kasvu,
- d. erityisesti tallettajien määrä ja rakenne sekä talletusten keskimääräinen koko tallettajatyypeittäin,
- e. ehdotettu aikataulu asteittaiselle täytäntöönpanolle EU:n enimmäismäärien saavuttamiseksi.

EU panee merkille, että Ukrainan lainsäädännön mukauttaminen **vakuutuksia ja lisäeläkkeitä** koskevaan EU:n säännöstöön on vähäistä. EU korostaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä Solvenssi II -järjestelmään. EU korostaa, että Ukrainan on saatettava päätökseen lainsäädäntönsä mukauttaminen liikennevakuutuksia koskevaan EU:n säännöstöön². EU muistuttaa, että Ukrainan on mukautettava vakuutusten tarjoamista koskeva lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön. EU toteaa myös, että Ukrainan on varmistettava riittävät hallinnolliset ja institutionaaliset valmiudet ottaen huomioon, että muuttuvan EU:n säännösten soveltamisesta johtuvat vastuut ja velvoitteet lisääntyvät tulevaisuudessa.

EU panee merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä rahoitusmarkkinoiden infrastruktuuria koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä selvityksen lopullisuutta ja rahoitusvakuuksia koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että Ukrainan on liittymisajankohtaan mennessä täytettävä Euroopan markkinarakenneasetuksen (EMIR-asetus)³ viimeisimmässä versiossa, arvopapereilla toteutettavista rahoitustoimista annetun asetuksen viimeisimmässä versiossa ja arvopaperikeskuksista annetun asetuksen⁴ viimeisimmässä versiossa säädetyt vaatimukset.

² Direktiivi 2009/103/EY.

³ Asetus (EU) N:o 648/2012.

⁴ Asetus (EU) N:o 909/2014.

EU panee merkille, että Ukrainan lainsäädännön mukauttaminen arvopaperimarkkinoita ja sijoituspalveluja koskevaan EU:n säännöstöön on vähäistä. EU panee myös merkille, että Ukrainan lainsäädäntö on osittain mukautettu rahoitusmarkkinadirektiiviin II (MiFID II)⁵ ja vain vähäisessä määrin rahoitusmarkkina-asetukseen (MiFIR)⁶. EU muistuttaa tarpeesta mukauttaa lainsäädäntö EU:n säännöstöön siltä osin kuin se koskee esitedirektiiviä, MiFID II -direktiiviä, MiFIR-asetusta, yhteissijoitusyrityksiä koskevaa direktiiviä ja vaihtoehtoisten sijoitusrahastojen hoitajia koskevaa direktiiviä. EU toteaa lisäksi, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä kiinnitysluottoja koskevaan EU:n säännöstöön⁷.

EU panee merkille, että Ukraina ei ole vielä mukauttanut lainsäädäntöään **kestävää rahoitusta ja digitaalista rahoitusta** koskevaan EU:n säännöstöön. EU kehottaa Ukrainaa mukauttamaan lainsäädäntönsä toiminnallista häiriönsietokykyä ja kryptovaroja koskevaan EU:n säännöstöön ja seuraamaan EU:n säännösten kehitystä osana suunnitelmiaan mukauttaa lainsäädäntönsä kestävää rahoitusta koskevaan EU:n säännöstöön. EU panee tyytyväisenä merkille, että Ukrainalla on käytössä erityisiä toimenpiteitä **korruption torjumiseksi** tärkeimmissä rahoituspalveluista ja niihin liittyvän lainsäädännön täytäntöönpanosta vastaavissa elimissä. EU korostaa, että on tärkeää jatkaa korruption torjuntaa rahoituspalvelujen alalla.

9. Luku 28 – Kuluttajansuoja ja terveyden suojelu

EU panee **kuluttajansuojan** alalla merkille, että Ukraina on osittain mukauttanut lainsäädäntönsä kuluttajan oikeuksia ja tuotevastuuta koskevaan EU:n säännöstöön, ja toteaa, että lainsäädäntöä, joka on täysin mukautettu näiltä osin, sovelletaan vasta sotatilalain voimassaolon päätyttyä. Lainsäädäntö on osittain mukautettu myös kuluttajansuojasta vastaavien kansallisten viranomaisten välistä yhteistyötä koskevaan EU:n säännöstöön. Ukrainan lainsäädäntö on myös osittain mukautettu EU:n säännöstöön, joka koskee unionin kuluttajansuojasääntöjen täytäntöönpanon valvonnan parantamista ja nykyaikaistamista, kuluttajan oikeuksia, kuluttajille tarkoitettujen rahoituspalvelujen etämyyntiä, matkapaketteja, kuluttajasopimusten kohtuuttomia ehtoja, rahoituspalveluja koskevia etäsopimuksia, maksutileihin liittyvien maksujen vertailukelpoisuutta, maksutilien siirtämistä ja mahdollisuutta käyttää tavanomaisia maksutilejä, kuluttajille tarjottavien tuotteiden hintojen ilmoittamista, tiettyjä digitaalisen sisällön ja digitaalisten palvelujen toimittamista koskeviin sopimuksiin liittyviä seikkoja, tavarakauppaa koskevia sopimuksia sekä harhaanjohtavaa ja vertailevaa mainontaa.

⁵ Direktiivi 2014/65/EU.

⁶ Asetus (EU) N:o 600/2014.

⁷ Direktiivi 2014/17/EU.

EU korostaa, että Ukrainan on mukautettava lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön, joka koskee yleistä tuoteturvallisuutta, Safety Gate -järjestelmää, kuluttajien yhteisten etujen suojaamiseksi nostettavia edustajakanteita, kuluttajien suojaamista aikaosuuksia, pitkäkestoisia lomatuotteita, jälleenmyyntiä ja vaihtoa koskeviin sopimukseen liittyvien tiettyjen seikkojen osalta, vaihtoehtoista riidanratkaisua sekä tavaroiden korjaamista edistäviä yhteisiä sääntöjä.

EU korostaa myös, että Ukrainan on vahvistettava valmiuksiaan ja osoitettava riittävät resurssit kuluttajansuojasta vastaaville elimille sekä mukautettava lainsäädäntönsä kuluttajansuojasta vastaavien kansallisten viranomaisten välistä yhteistyötä koskevaan EU:n säännöstöön.

Lainsäädäntö on myös mukautettava EU:n säännöstöön, joka koskee kuluttajien vaikutusmahdollisuuksien lisäämistä vihreässä siirtymässä.

EU panee merkille, että **kansanterveyden** osalta Ukrainan lainsäädäntö on täysin mukautettu verta koskevaan EU:n säännöstöön. EU kehottaa Ukrainaa mukauttamaan lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön, joka koskee terveystietoihin liittyviä EU:n yhteentoimivuusstandardeja, terveystietoihin pääsyä koskevia ja yleisen tietosuojasetuksen mukaisia vaatimuksia sekä sen tietosuojanormeja, ihmisille tarkoitettuja lääkkeitä, eläinlääkkeitä, kosmetiikkatuotteita, tupakkatuotteiden ja vastaavien tuotteiden valvontaa sekä ihmisille tarkoitettuja soluja, kudoksia ja elimiä, tartuntatauteja eli rajatylittäviä terveysuhkia, mikrobilääkkeiden nimeämistä, potilaiden oikeuksia rajatylittävissä terveydenhuollossa, terveysteknologiaa, sähköisiä terveyspalveluja, mielenterveyttä, sähkömagneettisille kentille altistumista, harvinaisia sairauksia ja alkoholin haitallisen käytön vähentämistä. Ukraina on myös osittain mukauttanut lainsäädäntönsä syöpäseulontoja koskevaan EU:n lähestymistapaan ja terveyseroja koskeviin EU:n toimintapolitiikkoihin. EU korostaa, että Ukrainan on saatettava päätöksen näitä aloja koskevan lainsäädäntönsä mukauttaminen ja mukautettava lainsäädäntö lääkinnällisiä laitteita ja in vitro - diagnostiikkaan tarkoitettuja lääkinnällisiä laitteita koskevaan EU:n säännöstöön. EU korostaa, että ihmisille ja eläimille tarkoitetuille lääkkeille ennen liittymistä myönnettyjä lupia on päivitettävä, jotta ne olisivat asiaankuuluvan EU:n säännöston mukaisia.

Lisäksi EU kehottaa Ukrainaa parantamaan haavoittuvien väestöryhmien terveyttä ja varmistamaan, että näillä ryhmillä, mukaan lukien romanit, on yhtäläiset mahdollisuudet saada laadukkaita terveyspalveluja. EU kehottaa Ukrainaa myös vahvistamaan hallinnollisia ja teknisiä valmiuksia kansanterveyden alalla, myös huumausaineiden väärinkäytön ehkäisemisen, ravitsemuksen, haitallisen alkoholinkäytön, vammojen torjunnan ja turvallisuuden edistämisen aloilla.

EU panee merkille, että Ukraina aikoo vuoteen 2032 mennessä noudattaa direktiivin 2001/83/EY vaatimuksia ihmisille tarkoitettujen lääkkeiden luvista ja vuoteen 2031 mennessä muun muassa asetuksessa (EU) 2019/6 säädettyjä vaatimuksia Ukrainassa sallittujen eläinlääkkeiden rekisteröintitiedoista. EU muistuttaa lääkkeitä koskevan EU:n säännösten noudattamisen ja lääkkeiden saatavuuden tärkeydestä ihmisten terveyden turvallisuuden varmistamiseksi EU:ssa. EU muistuttaa myös, että määritetty täytäntöönpanoaikataulu ei saisi vaarantaa muissa EU:n jäsenvaltioissa saatavilla olevien lääkkeiden turvallisuutta ja että on harkittava asianmukaisia takeita, kuten vaatimustenvastaisten lääkkeiden sulkemista vastavuoroisen tunnustamisen ulkopuolelle muissa EU:n jäsenvaltioissa tai rinnakkaiskaupassa. EU kannustaa Ukrainaa mahdollisimman pian mukauttamaan lainsäädäntönsä täysin kaikkeen ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä koskevaan EU:n säännöstöön, jotta se voidaan panna koko laajuudessaan ja tinkimättömästi täytäntöön liittymisajankohtaan mennessä. Ennen kuin EU voi ottaa kantaa tähän pyyntöön, EU pyytää Ukrainaa toimittamaan lisätietoja seuraavista seikoista, jotta asian perusteellista arviointia voidaan jatkaa:

- a. arvioitu vaikutus Ukrainan lääketeollisuuteen,
- b. sellaisten ihmisille ja eläimille tarkoitettujen lääkkeiden määrä, jotka on
 - i. rekisteröity Ukrainassa mutta joilla ei ole myyntilupaa EU:ssa,
 - ii. rekisteröity Ukrainassa ja joille on annettu myyntilupa EU:ssa keskitetyssä lupamenettelyssä,

- iii. rekisteröity Ukrainassa ja joille on annettu myyntilupa jossakin jäsenvaltion kansallisessa lupamenettelyssä (myös dynaamiset skenaariot – odotetut luvut liittymishetkellä, jos mahdollista),
- c. siltä osin kuin on kyse ihmisille ja eläimille tarkoitettujen lääkkeiden kansallisen rekisteröinnin mukauttamisesta EU:n myyntilupia koskeviin vaatimuksiin, tiedot siitä, miten EU:n säännösten mukaisten eri lupamenettelyjen monimutkaisuus on otettu huomioon arvioitaessa vaikutusta Ukrainan lääketeollisuuteen ja kansalliseen hallintoon,
- d. ihmisille tarkoitettujen kriittisten lääkkeiden toimittaminen potilaille Ukrainassa ja nykyisessä EU:ssa,
- e. missä määrin sellaisten Ukrainasta ja EU:n ulkopuolelta hankittujen ihmisille ja eläimille tarkoitettujen lääkkeiden koostumus, joiden saattaminen Ukrainan markkinoille on nykyisellään sallittu, on sama kuin lääkkeissä, joille komissio on myöntänyt luvan keskitetyssä lupamenettelyssä,
- f. mahdolliset suunnitelmat, joilla valvotaan vaatimustenvastaisten tuotteiden viimeistä saattamista Ukrainan markkinoille, ottaen huomioon myös lääkkeet, joiden säilyvyysaika on pitkä.

EU panee tyytyväisenä merkille, että Ukrainalla on käytössään institutionaalinen kehys **korruption torjumiseksi** kuluttajansuojan ja terveyden suojelun alalla, ja odottaa Ukrainan varmistavan lahjomattomuuden korkean tason näillä aloilla.

* * *

Ukrainan valmistelujen tämänhetkisessä tilanteessa EU toteaa että, edellyttäen, että Ukraina edistyy edelleen lainsäädäntönsä mukauttamisessa seuraavissa luvuissa käsiteltävään EU:n säännöstöön ja sen täytäntöönpanossa, luvut voidaan sulkea toistaiseksi vasta sitten, kun EU katsoo, että seuraavat edellytykset täyttyvät:

Luku 1 – Tavaroiden vapaa liikkuvuus

- Ukraina on edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa siltä osin kuin on kyse vastavuoroista tunnustamista koskevien lausekkeiden käyttöönotosta ja tarvittavien muutosten tekemisestä kansalliseen lainsäädäntöön ja hallinnollisiin käytäntöihin SEUT 34–36 artiklasta johtuvia velvoitteita noudattaen.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä horisontaalista tuotelainsäädäntöä koskevaan EU:n säännöstöön ja edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa tätä lukua koskevaan EU:n tuotesäännöstöön erityisesti niillä aloilla, joilla lainsäädännön mukauttaminen on tähän asti ollut riittämätöntä tai rajallista.
- Ukraina osoittaa, että sillä on liittymisajankohtaan mennessä riittävät hallinnolliset valmiudet sekä tiukat lahjomattomuusvaatimukset kaikilla tavaroiden vapaaseen liikkuvuuteen vaikuttavilla horisontaalisilla aloilla (mukaan lukien standardointi, akkreditointi, mittaustoiminta, vaatimustenmukaisuuden arviointi ja markkina-valvonta) annetun lainsäädännön sekä tätä lukua koskevan EU:n tuotesäännöston asianmukaiseen täytäntöönpanoon ja noudattamisen valvontaan.

Luku 2 – Työntekijöiden vapaa liikkuvuus

- Ukraina osoittaa, että sillä on riittävät rakenteet ja täytäntöönpanovalmiudet työntekijöiden vapaata liikkuvuutta koskevan EU:n säännöston panemiseksi kokonaisuudessaan täytäntöön liittymisajankohtaan mennessä.

Luku 3 – Sijoittautumisvapaus ja palvelujen tarjoamisen vapaus

- Ukraina on hyväksynyt ja esittänyt Euroopan komissiolle luettelon asiaankuuluvassa EU:n säännöstyössä tarkoitetuista säännellyistä ammanteista tarkentaen kunkin ammatin käsittämät tehtävät ja säänneltyä asemaa tukevat perustelut.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä direktiivissä 2005/36/EY, sellaisena kuin se on muutettuna, säädettyihin koulutusta koskeviin vähimmäisvaatimuksiin sekä mukauttanut säänneltyjen ammattien pätevyuden hankkimiseen tähtäävät opinto-ohjelmat näihin vaatimuksiin.

- Ukraina on mukauttanut palveluja koskevan horisontaalisen asetuksen EU:n säännöstöön sisällyttämällä siihen palveludirektiivin ja osoittanut edistyneensä pitkälle alakohtaisen lainsäädännön mukauttamisessa myös siihen liittyvien hallinnollisten valmiuksien osalta.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön kumoamalla kaikki palvelutehtäviin pääsyn ja niiden harjoittamisen osalta noudatetut kansalaisuusvaatimukset, lukuun ottamatta SEUT 51 artiklan mukaisia perusteltuja ja oikeasuhteisia kansalaisuusvaatimuksia. Näitä muutoksia on sovellettava viimeistään liittymispäivästä.

Luku 4 – Pääomien vapaa liikkuvuus

- Ukraina on pääomanliikkeiden osalta mukauttanut lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön ja osoittanut olevansa valmis panemaan sen kokonaisuudessaan täytäntöön liittymiseen mennessä varmistaen, että kaikki jäljellä olevat rajoitukset poistetaan.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön maksujen alalla erityisesti maksupalveluja sisämarkkinoilla (maksupalveludirektiivi sellaisena kuin se on muutettuna), rajatylittäviä maksuja ja yhtenäistä euromaksualuetta koskevan EU:n säännösten osalta ja osoittanut olevansa valmis panemaan sen kokonaisuudessaan täytäntöön liittymiseen mennessä.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä kokonaisuudessaan rahanpesun ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevaan EU:n säännöstöön (erityisesti rahanpesunvastaiseen direktiiviin ja asetukseen sekä varainsiirtoasetukseen, sellaisena kuin se on muutettuna). Ukraina on osoittanut, että sillä on riittävät hallinnolliset valmiudet ja tiukat lahjomattomuusvaatimukset asiaankuuluvan rahanpesun vastaisen ja terrorismin rahoituksen torjuntaa koskevan lainsäädännön ja velvoitteiden asianmukaista täytäntöönpanoa ja noudattamisen valvontaa varten ja se on edistynyt konkreettisesti vakuuttavien tulosten saavuttamisessa. Ukraina on osoittanut olevansa valmis panemaan EU:n säännösten kokonaisuudessaan täytäntöön liittymispäivästä alkaen.

Luku 6 – Yhtiöoikeus

- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä yhtiöoikeutta, yhtiöiden perustamista ja pääomavaatimuksia sekä osakeyhtiöiden perustamista ja toimintaa koskevan EU:n säännösten yleisiin säännöksiin.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön, joka koskee yhtiöiden ja sivuliikkeiden julkistamisvaatimuksia sekä digitaalisten välineiden ja prosessien käyttöä yhtiöoikeudessa, mukaan lukien kaupparekistereiden yhteenliittämijärjestelmää (BRIS) koskevat vaatimukset.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä kotimaisia sulautumisia ja jakautumisia sekä rajatylittäviä operaatioita (yhtiömuodon muutoksia, sulautumisia ja jakautumisia) koskevaan EU:n säännöstöön.
- Ukraina on mukauttanut pääomamarkkinoita koskevat lakinsa ja asiaankuuluvan täytäntöönpanolainsäädännön EU:n säännöstöön, myös avoimuusdirektiivin viimeisimpään versioon, ja se on mukauttanut tilinpäätösraportointia koskevan järjestelmänsä sekä täytäntöönpanolainsäädännön EU:n säännöstöön, myös tilinpäätösdirektiiviin sellaisena kuin se on muutettuna.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä osakkeenomistajien oikeuksia koskevaan direktiiviin, sellaisena kuin se on muutettuna, ja julkisia ostotarjouksia koskevaan direktiiviin sekä varmistaa olevansa valmis panemaan yritysten kestävää toimintaa koskevasta huolellisuusvelvoitteesta annetun direktiivin täytäntöön liittymispäivästä alkaen.
- Ukraina on mukauttanut lakisäateistä tilintarkastusta koskevan lainsäädäntönsä, mukaan lukien täytäntöönpanolainsäädäntö, tilintarkastusdirektiivin viimeisimpään versioon, ja se on osoittanut, että sen julkisen tilintarkastuksen valvontajärjestelmällä, joka kattaa kaikki tukikelpoiset valtion omistamat yritykset, on vankka pohja ja riittävät hallinnolliset valmiudet EU:n säännösten täytäntöönpanoon ja noudattamisen valvontaan sekä tiukkojen lahjomattomuusvaatimusten noudattamiseen ja selkeiden tulosten saavuttamiseen.

Luku 7 – Immateriaalioikeudet

- Ukraina on toteuttanut kaikki tarvittavat lainsäädäntömuutokset varmistaakseen, että EU:n ja ETA:n oikeudet sammuttavat kaikilla aloilla liittymispäivästä alkaen.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön, joka koskee immateriaalioikeuksia ja erityisesti tekijänoikeuksia ja lähioikeuksia, teollisoikeuksia sekä immateriaalioikeuksien noudattamisen varmistamista.
- Ukraina varmistaa, että sillä on riittävät hallinnolliset valmiudet immateriaalioikeuksien rekisteröimiseen, ja antaa näyttöä siitä, että asianomaiset hallintoviranomaiset ovat panneet sen tehokkaasti täytäntöön siviilioikeuden ja tarvittaessa rikosoikeuden avulla.

Luku 8 – Kilpailupolitiikka

- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä kilpailupolitiikkaa koskevaan lukuun sisältyvään EU:n säännöstöön.
- Ukraina on kehittänyt riittävät hallinnolliset ja oikeudelliset valmiudet ja noudattaa tiukkoja lahjomattomuusvaatimuksia kilpailusääntöjen, yrityskeskittymien ja valtiontukien valvonnan alalla.
- Ukraina soveltaa jälleen valtiontukien uudelleentarkastelua ja valvontaa kaikilta osin.
- Ukraina on osoittanut vankkaa näyttöä lainsäädännön täytäntöönpanosta kilpailusääntöjen ja yrityskeskittymien alalla ja muun muassa puuttunut rikkomuksiin tuloksellisin ja tehokkain hallinnollisin ja oikeudellisin toimin määräämällä tarvittaessa myös varoittavia seuraamuksia.
- Ukraina on osoittanut vankkaa näyttöä valtiontukien valvonnan alalla. Se on muun muassa antanut tuen ennakkoilmoituksia, arvioinut perusteellisesti tukitoimenpiteitä ja -ohjelmia ja mukauttanut ne tosiasiallisesti EU:n säännöstöön sekä toteuttanut tuloksellisia ja tehokkaita hallinnollisia ja oikeudellisia jatkotoimia, tarvittaessa myös perimällä takaisin sääntöjenvastaisen ja sisämarkkinoille soveltumattoman tuen.

Luku 9 – Rahoituspalvelut

- Ukraina on edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa EU:n säännöstöön pankki- ja finanssiryhmittymien alalla, erityisesti pääomavaatimusten, finanssiryhmittymien valvonnan, talletussuojan sekä luottolaitosten tervehdyttämisen ja likvidaation osalta, ja se on osoittanut, että sillä on valmiudet mukauttaa lainsäädäntönsä kokonaisuudessaan EU:n säännöstöön ennen liittymistä ja panna se täytäntöön sekä valvoa sen noudattamista liittymispäivästä alkaen.
- Ukraina on edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa EU:n säännöstöön vakuutusten (mukaan lukien Solvenssi II) ja lisäeläkkeiden alalla, erityisesti henkivakuutusten, jälleenvakuutusten, vakuutusten tarjoamisen ja moottoriajoneuvon vastuuvakuutuksen osalta, ja se on osoittanut olevansa valmis panemaan EU:n säännöston täytäntöön liittymispäivästä alkaen.
- Ukraina on edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa EU:n säännöstöön rahoitusmarkkinoiden infrastruktuurin alalla, mukaan lukien selvitys ja toimitus, erityisesti selvityksen lopullisuuden ja rahoitusvakuusjärjestelyjen osalta, ja se on osoittanut olevansa valmis panemaan EU:n säännöston täytäntöön liittymispäivästä alkaen.
- Ukraina on edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa EU:n säännöstöön arvopaperimarkkinoiden, sijoituspalvelujen ja sijoitusten hoidon alalla, erityisesti rahoitusvälineiden markkinoita koskevan kehyksen, esitteiden, avoimuuden ja markkinoiden väärinkäytön osalta, sekä sijoitusten hoidon osalta, ja se on osoittanut olevansa valmis panemaan EU:n säännöston täytäntöön liittymispäivästä alkaen.
- Ukraina on edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa EU:n säännöstöön digitaalisen rahoituksen alalla, erityisesti toiminnallisen häiriönsietokyvyn ja kryptovarojen osalta, ja se on osoittanut olevansa valmis panemaan digitaalista sekä kestäväää rahoitusta koskevan EU:n säännöston täytäntöön liittymispäivästä alkaen.

- Ukraina on osoittanut, että sen sääntely- ja valvontalaitokset ovat luotettavia ja riippumattomia, ne noudattavat tiukkoja lahjomattomuutta koskevia vaatimuksia alakohtaisen lainsäädännön vaatimusten mukaisesti ja että niillä on riittävät hallinnolliset valmiudet panna täytäntöön rahoituspalveluja koskeva EU:n säännöstö ja valvoa sen noudattamista.

Luku 28 – Kuluttajansuoja ja terveyden suojelu

- Ukraina on edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa yleistä tuoteturvallisuutta ja kuluttajansuojaa koskevaan EU:n säännöstöön (mukaan lukien yksityisoikeudellista täytäntöönpanoa, takeita ja digitaalista sisältöä koskeva EU:n säännöstö), jolla varmistetaan kuluttajien etujen suojelu, heidän turvallisuutensa, kuluttajajärjestöjen valmiuksien kehittäminen, tehokas täytäntöönpano ja muutoksenhakuoikeus. Ukraina osoittaa, että sillä on asianmukaiset hallintorakenteet, joissa noudatetaan tiukkoja lahjomattomuutta ja täytäntöönpanovalmiuksia koskevia vaatimuksia, jotka ovat riittävän riippumattomia, jotta ne voidaan panna asianmukaisesti täytäntöön liittymisajankohtaan mennessä.
- Ukraina on edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa tupakoinnin torjuntaa koskevaan EU:n lainsäädäntöön ja asiaa koskeviin kansainvälisiin velvoitteisiin sekä lainsäädännön täysimääräisessä ja asianmukaisessa täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa.
- Ukraina on mukauttanut lainsäädäntönsä EU:n säännöstöön, joka koskee potilaiden oikeuksia rajatylittävässä terveydenhuollossa, ihmisille tarkoitettuja soluja, kudoksia ja elimiä, ihmisille ja eläimille tarkoitettuja lääkkeitä, kosmetiikkaa ja lääkinnällisiä laitteita. Se on myös edistynyt pitkälle lainsäädäntönsä mukauttamisessa kaikkeen muuhun kansanterveyttä koskevaan EU:n säännöstöön ja on osoittanut, että sillä on riittävät hallinnolliset valmiudet ja lahjomattomuusvaatimukset, myös kestävä valvontajärjestelmä ja -viranomainen, jotta se voi panna EU:n kansanterveyssäännösten asianmukaisesti täytäntöön ja valvoa sen noudattamista kaikilla näillä aloilla. Tavoitteena on saavuttaa lainsäädännön täysi mukauttaminen liittymisajankohtaan mennessä.

* * *

Koko neuvottelujen ajan seurataan, missä määrin EU:n säännöstö on saatettu osaksi kansallista lainsäädäntöä ja miten sen täytäntöönpanossa on edetty. EU korostaa kiinnittävänsä erityistä huomiota kaikkien edellä mainittujen seikkojen seurantaan, jotta voidaan varmistaa Ukrainan hallinnolliset valmiudet, sen valmiudet saattaa päätökseen lainsäädäntönsä mukauttaminen kaikilla tähän temaattiseen kokonaisuuteen kuuluvilla aloilla, sekä edistyminen täytäntöönpanossa ja noudattamisen valvonnassa. Erityisesti on otettava huomioon tämän temaattisen kokonaisuuden lukujen yhteydet muihin neuvottelulukuihin. Lopullinen arvio Ukrainan lainsäädännön yhdenmukaisuudesta EU:n säännöstön kanssa ja Ukrainan valmiudesta panna säännöstö täytäntöön voidaan tehdä vasta neuvottelujen myöhemmässä vaiheessa. Kaikkien niiden tietojen lisäksi, joita EU saattaa vaatia tätä temaattista kokonaisuutta koskevia neuvotteluja varten ja jotka on toimitettava konferenssille, EU kehottaa Ukrainaa toimittamaan assosiaationeuvostolle säännöllisesti yksityiskohtaisia kirjallisia tietoja siitä, miten EU:n säännöstön täytäntöönpanossa on edetty.

Kaikki edellä mainitut seikat huomioon ottaen konferenssin on palattava tähän temaattiseen kokonaisuuteen myöhemmin.

Lisäksi EU muistuttaa, että 7. päivän lokakuuta 2026 ja neuvottelujen päättymisen välillä saatetaan hyväksyä uutta EU:n säännöstöä.